

Monumentnummer*: 509861

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 februari 1999
Kadaster deel/nr 10396/44

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zwolle Zwolle Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zwolle	AA			73
Zwolle	AA			70

Omschrijving**

Inleiding

De SCHUTSLUIS Het Nieuwe Verlaat is in 1914 gebouwd in de monding van de Nieuwe Vecht in de Overijsselse Vecht. De sluis staat gewoonlijk open en wordt alleen gesloten bij extreem hoge Vechtstanden. Er is dus sprake van een zogeheten keer-schutsluis. De sluis ligt ten westen van het plaatsje Berkum in de gemeente Zwolle.

De ovale kolk van de sluis is intussen zeldzaam. Ovale schutkolken werden vanaf de vijftiende eeuw toegepast. Na 1900 kregen de sluisen gewoonlijk rechte wanden. De combinatie van een betonnen kolkwand met gemetselde sluishoofdwanden was niet gebruikelijk, zodat ook in dat opzicht de sluis vrij uniek is.

Omschrijving

De schutsluis bestaat uit twee sluishoofden met daartussen een ovale kolk. Het buitensluishoofd is hoger uitgevoerd dan het binnensluishoofd, zodat bij extreem hoge waterstanden niet gesloten kan worden. De sluishoofden zijn opgetrokken rode baksteen. De hoeken, aanslagstijlen en dekstenen zijn uitgevoerd in rode graniet. Elk sluishoofd bezit een stel stalen puntdeuren, die indien nodig het Vechtwater keren. De doorvaartbreedte bedraagt circa zes meter.

De kolkwanden zijn vervaardigd uit beton. De ovale vorm van de kolk geeft de mogelijkheid schepen naast elkaar te schutten, al is deze vorm daarvoor niet de meest gunstige. Waarschijnlijk werd deze vorm gekozen om min of meer een gewelfwerking in de wanden te

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

creëren, zodat de elementen door de gronddruk niet voorover werden geduwd.

Waardering

De schutsluis is van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de zeldzaamheid van een ovale kolk in een schutsluis
- als laat exemplaar van een schutsluis met een ovale kolk
- de ongebruikelijke combinatie van gemetselde sluishoofden en een betonnen kolkwand
- de gaafheid van de kolk en sluishoofden

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Schutsluis